

CO PÍŠÍ JINDE

Dnes bychom Vám rádi představili zajímavou reportáž **Radky Smejkalové – Račte nahlédnout do domu budoucnosti**. Jedná se o stavbu rodinného domu na předměstí Bruselu – Living Tomorrow, který byl postaven za použití nejmodernějších technologií, avšak na rozdíl od ostatních podobných „domů budoucnosti“, splňuje tři základní principy: ekologii, recyklaci a šetrnost. Stavba patří mezi nízkoenergetické domy – oproti tradičním vystačí s třetinovou spotřebou energie. Páteří a hlavním centrem domu je – jak jinak – počítač. Všechny funkční prvky bytu jsou napojeny na řídicí systém, který je možné ovládat mobilním telefonem, e-mailem nebo jen pouhým hlasem.

Tento dům bude možné navštívit do roku 2005, neboť pak jej hodlají provozovatelé nahradit domem novým; předpokládá se, že část představovaných technologií se již stane součástí běžného života. Informace o domě Living Tomorrow lze najít též na internetových stránkách: <http://www.livtcom.com>.

[TÝDEN, 17/2001]

Ve své pravidelné rubrice o bydlení přinesla Mladá fronta Dnes článek **Marcely Němečkové – Pravda o Jižním Městě**. Autorka článku konfrontuje původní návrh sídliště s jeho realizací a současností. Jeden z autorů tohoto projektu – architekt Jiří Lasovský obhajuje návrh sídliště, jež v době zrodu územního plánu z let 1967-8 nemělo být klasickým sídlištěm, ale mělo být rozčleněno na komplexy o různých hustotách zastavění, budovy měly mít různou výšku podle charakteru bytových či administrativních prostor, domy měly být postaveny různými technologiemi, největší zelenou plochou měl být Centrální park.

Dala se však jednoznačně přednost panelové technologii a drahým neefektivním zemním pracem, což bylo poplatno době a heslu „čím dražší, tím lepší“.

Mezi největší současné problémy sídliště patří některé nedostavěné plochy a technické závady bytových domů. V současné době se zpracovává projekt regenerace Jižního Města – řeší se architektonické prvky, plochy zeleně, hřiště, úpravy komunikací a nedostatek parkovacích míst.

[MF DNES, 20. 4. 2001]

V krátkosti si Vás dovolíme upozornit na recenzi **Dagmar Černouškové – Expozice architektury dostala užitečný katalog**. Publikaci O nové Brno: Brněnská architektura 1919 – 1939 vydalo Muzeum města Brna ke své stálé výstavě. Autory tohoto katalogu jsou Lenka Kudělková a Jindřich Chatrný, odborní pracovníci města Brna, a Zdeněk Kudělka, emeritní profesor dějin umění Masarykovy univerzity.

Podle autorky recenze nelze katalog vnímat jen jako průvodce po stálé expozici věnované brněnské meziválečné architektuře, ale především jako první soubornou uměleckovědní publikaci na téma meziválečné architektury a interiérové tvorby v Brně.

[MF DNES, 22. 3. 2001]

Na téma globalizace, tentokrát v kontextu s liberalizací obchodu a služeb, reaguje ve svém příspěvku dlouholetý pracovník OSN v Ženevě **Jan Vítek** v článku nazvaném **Odpůrci globalizace varují: Liberalizace ohrožuje národní školství**. Autor seznamuje s návrhy Světové obchodní organizace (WTO) na liberalizaci obchodu se službami a uvádí argumenty

jak autorů návrhu, tak i odpůrců globalizace.

V čele západoevropských kritiků GATS stojí i politoložka Suzan Georgeová z amsterodamského Transnational Institute, předsedkyně pařížské organizace Pozorovatelna globalizace. Největší obavy podle ní vzbuzují ty články dohody, které by při širší interpretaci zplnomocnily WTO ke „stanovení pravidel žádoucích kázně pro členské státy“. WTO by tak mohla získat rozhodující vliv na tvorbu vnitrostátních předpisů ve všech sektorech veřejných služeb, kde normy doposud určovaly vlády. Příkladem jsou třeba předpisy o kvalifikaci učitelů a nemocničního personálu, jejichž oslabení by mohlo usnadnit dovoz cizích levných sil bez náležitých odborných znalostí.

Zatím nejuplněnější kritický rozbor GATS uveřejnilo Canadian Centre for Policy Alternatives v knize nazvané Jak nová jednání WTO o službách ohrožují demokracii. Autor Scott Sinclair dochází k těmto závěrům: „*Chystané dohody zakazují určité aspekty státní politiky, a tím prokazatelně oklešťují demokratickou pravomoc vlády. Naopak dávají všechen prostor nadnárodním společnostem, aby mohly s pomocí svých vlád zaútočit na obecné, nediskriminační předpisy a nařízení pod záminkou, že jsou zbytečně tíživé*“.

David Hartridge, který řídí práci Rady pro obchod se službami (GATS) v rámci WTO v rozhovoru pro LN řekl: „*GATS stanoví jen pár obecných povinností, jako je třeba zákaz znevýhodňování cizích firem. Ale jinak mají vlády obrovskou možnost samy si zvolit sektory, které chtějí otevřít cizí konkurenci. Kromě toho mohou určit hranici, kam až chtějí uvolnit trh a do jaké míry poskytnou stejné pod-*

mínky zahraničním a domácím dodavatelům... Vlády mohou sice dát cizím firmám povolení podnikat ve zdravotnictví nebo školství, ale to s odstátněním nemá nic společného. A také to neznamená otevřít pracovní trh levné, méně kvalifikované práci. Vlády mohou zahraničním firmám uložit stejné normy jako domácím“.

Jan Vítek pak v závěru článku ústy bývalého šéfa WTO Renata Ruggiera vydvihuje význam záruk a povinností, jež by na sebe jednotlivé vlády vzaly.

[LIDOVÉ NOVINY, 17. 3. 2001]

Na závěr dnešní rubriky Vás seznámíme s výstavou české výtvarnice Magdaleny Jetelové, o níž v článku **Světoběžnice promlouvá laserem** píše **Jiří Hůla**. Tato sochařka se jako jedna z mála českých emigrantů dokázala prosadit v současném světovém umění. V posledních letech používá tato výtvarnice ve svých velkorysých projektech současné technologie. V některých svých dílech používá techniku laserových paprsků – například novou chystanou trasu rychlovlaku spojující Anglii s Evropou zachytila v okolí průmyslové čtvrti londýnského nádraží

King´s Cross laserovými paprsky a vzniklý obraz vyfotografovala. S vybranými díly Magdaleny Jetelové se můžete seznámit v Městské knihovně v Praze a to až do začátku července letošního roku.

[LIDOVÉ NOVINY, 3. 5. 2001]

–tb–